

مادر خدا در سنت سریانی

ساموئل تیکوتام

www.irancatholic.com

این کتاب ترجمه ای است از:

The Mother Of God In The Syriac Tradition
by : **Samuel Thykoottam**
SEERI Correspondence Course, No.4

عنوان : مادر خدا در سنت سریانی

نویسنده : ساموئل تیکوتام

سطح: متوسط

کلیه حقوق این اثر محفوظ و متعلق به وب سایت
ایران کاتولیک می باشد.

www.irancatholic.com

مادر خدا در سنت سریانی

ساموئل تیکوتام

فهرست

۳	فصل اول:
۳	۱- آیین نیایش
۵	۲- گسترش آیین نیایش در سنت‌های سریانی
۱۲	۳- ارتباط مریم با برگزاری آیین نیایش چگونه است
۱۴	فصل دوم:
۲۷	فصل سوم: نمونه شناسی مریم
۳۴	فصل چهارم: حقوق ویژه مریم به عنوان مادر خدا
۳۵	۱- باکره و مادر
۴۱	۲- مریم بدون گناه باردار شد
۴۳	فصل پنجم: مریم شناسی در آیین نیایش سریانی شرقی
۴۹	فصل ششم: شفاعت موثر مادر خدا
۵۴	نتیجه گیری

فصل اول

قبل از شروع بحث مفصل درباره این موضوع، می بایستی درکی در معنی واژه «نیایش» داشته باشیم، در سنت های سریانی چگونه به کمال رسیده و رابطه مریم با اعلام و انتشار آن چگونه است. به این منظور در این قسمت مقدمه توضیحاتی کلی در مورد این مفاهیم ارائه خواهیم داد.

۱- آیین نیایش:

نیایش کلیسایی یعنی «اعلام رسمی تدبیر نجات». زیرا در «سرشت نیایش مقدس» واتیکان دوم گفته شده «اذهان ایمانداران می بایستی عمدتاً به سوی اعیاد خداوند هدایت شود و به وسیله آن رازهای نجات در طی سال جشن گرفته شود. به این دلیل «در نماز مخصوص زمان» ارجحیت لازم بر اعیاد مقدسین داده خواهد شد تا بتوان دوره کامل رازهای نجات را به طور متناسبی یادآوری نمود» (شماره ۱۰۸).
«مناسبت زمانی» یعنی تسلسل اعیادی که مستقیماً به مسیح مربوطند در تسلسل کامل رازهای نجات.

طرق برگزاری این جشن ها:

- طرق برگزاری اعلام رسمی تدبیر نجات عبارتند از:
- ۱- برگزاری آیین سپاس شام خداوند
  - ۲- برگزاری ساعات نیایشی
  - ۳- برگزاری رازهای مقدس
  - ۴- برگزاری آیین های مذهبی (نمازها)

آیین سپاس شام خداوند:

عمل مرکزی در آیین نیایش مسیحی برگزاری آیین سپاس شام خداوند است. پاپ پیوس دوازدهم در بخشنامه خود "Mediator Dei" نیایش را این گونه توصیف می کند: «پرستش عمومی که رهاننده ما به عنوان سر کلیسا، به پدر تقدیم می کند و نیز پرستشی که اجتماع ایمانداران به بانی خود و از طریق او به پدر آسمانی تقدیم می کنند». به کلامی دیگر، این پرستش عمومی است که به توسط جسم پر رمز و راز مسیح در کلیت آن، از سر تا پا، به پدر تقدیم می گردد».

در مراسم برگزاری آیین سپاس شام خداوند، مسیح کاهن اعظم ما و ایمانداران او از طریق کاهن عهد جدید برترین نحوه پرستشی را به خدای پدر تقدیم می دارند.

ساعات نیایشی:

یعنی تقدیس تمام روز از طریق تقدیم ستایش و سپاسگزاری که شایسته خداست.

رازهای مقدس:

وسائل برقرار شده الهی برای ملاقات با مسیح و مشارکت در حیات الهی او.

آئین های مذهبی (نمازها)

مراسم بزرگداشت وقایع راز نجات در رابطه با حیات دنیوی مسیح.

برگزار می شود. موضوعات مختلفی برای هر روز هفته وجود دارند و نیایش های روزانه براساس این موضوعات ترتیب می یابند.

دوشنبه: موضوع اصلی در این روز **توبه** است.

حیات جدید با آمدن ملکوت خدا.

تعمیدی برای توبه ... برای عدالت اجتماعی.

روح القدس در رود اردن و در ناصره بر عیسی قرار گرفت

عیسی مأموریت خود را به جهت نجات بادعوت به توبه آغاز می کند.

«عیسی گفت: روح خداوند بر من قرار دارد،

تا خیر خوش ملکوت خدا را اعلام نمایم،

تا انجیل را به فقیران بشارت دهم،

تا به زندانیان بگویم که دیگر زندانی نیستند،

و به کوران که آنها می توانند ببینند،

و به کوبیده شدگان که آنها رهائی یافته اند،

تا به همه اعلام کنم که ملکوت خدا فرا رسیده است».

(نیایش شبانه، پاسخ به ملکوت خدا)

سه شنبه: موضوع اصلی در این روز **کلیسا** است. ملکوت خدا به توسط کلام خدا، رازهای مقدس و افشاندن شدن روح القدس، در کلیسا حضور یافته است.

«کلیسای مسیح، از پهلوی او بر روی صلیب تولد یافته،

در تو انسانها به محل سکونت روحانی برای خدا ساخته می شوند.

در تو انجیل حیات قرار دارد، عطیۀ روح القدس،

که در او ما از آب تولدی مجدد می یابیم تا در حیات خدا شریک شویم.

او بر فراز اجتماعات ما ساکن است همان گونه که بر آبهای اولیه.

۲- گسترش آیین نیایش در سنت های سریانی:

کلیسای سریانی نیایش خود را به سه شیوۀ مختلف تکامل بخشیده است:

۱- نیایش روزانه

۲- نیایش هفتگی

۳- نیایش سالانه

نیایش روزانه:

اعلام روزانه تدبیر نجات شامل «شش ساعت» می شود. به کلامی دیگر، روز به شش ساعت نیایشی تقسیم شده است: Sapro (ساپرو = نماز صبحگاهی)، Ramso (رامشا = نماز مغرب)، Sutoro (سوتورو = نماز بزرگ)، Liliyo (لیلئو = نماز شامگاهی) ساعت سوم، ساعت ششم، و ساعت نهم. تقسیم بندی این ساعات برحسب پدران شرقی، براساس رویدادهای نجات بخش خداوند ماست، دقیقاً منطبق بر درد و رنج و مرگ او.

رامشا: برپائی آیین سپاس شام خداوند. یادبود رازهای مربوط به عید گذر، درحین صرف شام آخر در بالاخانه.

سوتورو: رنج و عذاب روحی در باغ جتسیمانی.

لیلئو: محاکمه در برابر حنا، قیافا و هیروودیس.

ساپرو: محاکمه در برابر پیلات - محکومیت به مرگ بر روی صلیب.

ساعت سوم: حمل صلیب به تیۀ جلجتا.

ساعت ششم: به صلیب کشیدن و درد و رنج بر روی صلیب.

ساعت نهم: مرگ بر روی صلیب و تدفین.

نیایش هفتگی:

موضوع مهم هفته «رستاخیز» است که در روز یکشنبه به یاد آورده و

(سرود شب، نیایش شامگاهی)

به ما بگوئید، ای شهدای متبارک، چه منظره‌ای را دیدید
هنگامی که در دادگاه در حضور قاضی ایستاده بودید؟
ما شمشیرها را دیدیم، و آتش برافروخته،
و روح القدس را که تاج‌ها می‌بافد
و آنها را بر سر مقدسین خود می‌نهد.

(نیایش صبحگاهی)

جمعه: تخصیص به صلیب مقدس

درد و رنج مسیح و مرگ او بر صلیب، درخت حیات.
شهادت شهیدان که برای آنها روح القدس
تاج‌های جلال می‌بافد.
«من سه صلیب بسیار متفاوت از یکدیگر دیدم.
آن که در دست راست است زنده می‌باشد و مرده نیست.
آن که در دست چپ است مرده است و زنده نمی‌باشد.
آن که در میانه قرار دارد مرا به حیرت انداخته.
آن مثل کسی است که در حالی که خواب است بیدار می‌باشد.
این پسر انسان است که خدا می‌باشد».

(بیدار مانی، من مراقبم)

شنبه: یادآوری مرگ و ظهور ثانویه مسیح

راز پایان زندگی ما این‌جا بر روی زمین:
نابودی همه چیز، آمدن مسیح در جلال،
ظهور پرجلال او، انتظار ما از
رستاخیز بدن‌ها.

او نان حیات را به یادبود فناپذیری تقدیس می‌کند.
در ما آزادی فرزندان خدا را برقرار می‌سازد،
اولین میوه‌های آمدن خداوند در جلال».

(پاسخ همگانی برای کلیسا)

چهارشنبه: تخصیص به مریم

تن‌گیری پسر خدا از طریق تسلیم مریم به سخن او. مادر بودن الهی مریم
از طریق روح القدس.
«متبارک هستی تو ای افتخار بشریت،
متبارک هستی تو که مادر خدا گشتی.
همانند رایحه‌ای دلنشین که بر هوا می‌دمد،
یاد تو، ای مریم، در نیایش ما پخش می‌شود».

(نیایش شامگاهی)

پنج‌شنبه: تخصیص به رسولان، مقدسین و شهدا...

که اولین شاهدان تعلیم مسیح بودند،
و زندگی‌های خود را در اعتراف به ایمان مسیحی نهادند.
روز یادبود مسیح، آن روزی که او
شام مقدس خداوند را همراه با رسولانش برگزار نمود،
اینک در کلیساها و در تمامی جهان جشن گرفته می‌شود.
«در شب، ای مرد نیکو، تو پاداش خوبی می‌دهی
به تمامی کسانی که در تانگستان تو کار کرده‌اند،
به آنها که در تمامی روز با غیرت کار کرده‌اند،
اما آنهایی را هم که در ساعات یازدهم آمده‌اند
تولایق فیض خود می‌دانی».

آمادگی برای این رویدادها با نیایش خاص و روزه داری نشانه گذاری شده. تعمید و ظهور خداوند، که به اعیاد نور معروفند، به عنوان ظهور عظیم خدا فرا می‌رسند، مکاشفهٔ تثلیث اقدس و مسیح بودن عیسی ناصری. در زمان تعمید عیسی در رودخانه اردن، صدای پدر که می‌گوید «این است پسر حبيب من که از او خوشنودم» شنیده شد و روح القدس همانند کبوتری بر وی فرود آمد، و بدین گونه عیسی به عنوان مسیح متجلی گشت. تمام فصل به برگزاری جشن راز مقدس بخشش گناه انسان به توسط خدا از طریق فروتنی پسر او در آب رود اردن، تعلق دارد. پسر که به عنوان برهٔ خدا متجلی شد تا گناه جهان را بردارد.

کلیسا ادامهٔ (کار) عیسی مسیح است. راز کلیسا در هنگام پنتیکاست متجلی می‌شود، تجلی عظیم خداوند در روح القدس. این شامل سه فصل است:

۱- فصل رسولان

۲- فصل تجلی و تبدیل هیئت خداوند

۳- فصل صلیب، هنگام تکرار مجدد نکات عمدهٔ تمامی راز

تدبیر نجات.

چنانچه نظم نیایشها در آیین نیایش سربانی را مورد مطالعه قرار دهیم متوجه خواهیم شد که تمام رازهای ایمان مسیحی، تثلیث اقدس، تنگیری خدا به صورت انسان، صلیب، فدیة دادن و آمدن ثانویهٔ خداوند، کلیسا به عنوان عروس مسیح، مریم، مادر خدا و مقدسین در عهد قدیم و جدید، مرگ در هاویه و انتظار بازگشت به بهشت تماماً در این به نحوی عالی و باشکوه در پیروزی کامل معنی *lex orandi, lex credendi* (قانون نیایش، قانون ایمان است) آمده.

«هنگامی که صدای شیپور در مکان‌های عالی شنیده شود، و صدای کرناها طنین انداز گردد، قبرها و صخره‌ها شکافته خواهند شد، و مردگان برخوانند خاست...»

ای پر از رحمت، موجودات خود را به توسط رستاخیز تازه بساز و خادمین و پرستندگان خود را نیز که در امید تو خوابیده اند.»

(بیدارمانی، مراقبت سوم)

نیایش سالیانه یا تاج سال

تدبیر نجات به طرز بسیار خوبی در تاج سال- دورهٔ نیایشی سال- آورده شده است.

شروع آن با دو یکشنبهٔ تقدیس و تخصیص کلیسا، و حدود اواخر ماه نوامبر است. سال نیایشی به هفت فصل با طول کم و بیش هفت هفته تقسیم شده، این تقسیم بندی چارچوبی عالی برای اعلام رسمی تدبیر نجات فراهم می‌کند.

هفت فصل عبارتند از:

۱- اعلام مژدهٔ آمدن خداوند.

۲- ولادت، تعمید و ظهور خداوند ما.

۳- روزه داری و درد و رنج خداوند ما.

۴- رستاخیز خداوند ما و پنتیکاست.

۵- رسولان، و مأموریت بشارتی آنها به جهان.

۶- تبدیل هیئت خداوند ما در بالای کوه.

۷- صلیب مقدس

هر فصل در رابطه با تدبیر نجات موضوع خاص خود را دارد. از این فصول دو فصل شاخص ترند: رستاخیز و پنتیکاست، و ولادت- تجلی خداوند.

به طور کلی می‌توانیم بگوییم که ویژگی‌های خاص مسیحیت غربی روشنی بیان، اختصار، و دستورالعمل‌های تعصب‌گرایانه آن می‌باشد. اما ویژگی شرق و مخصوصاً مسیحیان شرقی تفصیل، اشعار همراه با مثل‌ها، سمبول‌ها، نمونه‌ها و تضادها می‌باشد. برای بسیاری از پدران مشرق زمین و الهیدانان، خدا و حقایق الهی به قدری والا مرتبه و رفیع است که بیان بشر هرچقدر هم که گویا باشد برای توضیح آنها کافی نیست. بنابراین می‌بینیم که پدران اولیه و الهیدانانی مانند آفراهات، اپرم، تئودور، یعقوب سروق، بالای و غیره این بیان شعرگونه را در نوشته‌ها، نیایش‌ها، سرودها و درخواست‌هایشان به کار می‌برند.

۳- ارتباط مریم با برگزاری آیین نیایش چگونه است.

اگر «تدبیر نجات» محتوای برگزاری نیایش هاست، پس مریم می‌باید در این مراسم حضور داشته باشد، زیرا او مادر نجات‌دهنده، مادر خداست. فردی که مریم به او تولد داد شخصیتی الهی دارد. به هر حال، می‌باید توجه داشت که ماراپرم، الهیدان مشهور کلیسای شرق هرگز از طرز بیان «مادر خدا» استفاده ننمود بدون این تصریح که «مریم پسر خدا را پدید آورد»، «او به مسیح ولادت داد». این‌ها برخی از طرز بیان‌های او دربارهٔ مادری الهی مریم است. اما او با بیان شاعرانه خود می‌گوید «تو شعله را در میان بازوانت در آغوش گرفتی و به آتش بلعنده شیر دادی، متبارک است او که از تو ولادت یافت» (کتاب نیایش‌های هفتگی، سه شنبه، بیدار مانی، مراقبت، Qolo (قولو) = سرود دسته‌جمعی که بعد از سدرو می‌آید). این نشان‌دهندهٔ ایمان کلیسای شرق در الهیات تن‌گیری خدا به صورت انسان است.

مریم نه تنها فقط مادر عیسی بود بلکه به طرز فعال در تمام وقایع نجات بخش نجات‌دهنده همکاری می‌کرد. «تمکین» او (باشد که بر من

کلیساهای شرق و تجربهٔ آنها از رازهای الهی.

بعضی اندیشه‌های کلی دربارهٔ کلیساهای مشرق زمین و تجربهٔ آنها از رازهای الهی سودمند هستند.

واژه «کلیساهای شرق» اشاره دارد به کلیساهایی که در نیمهٔ شرقی امپراتوری روم به وجود آمدند و همزمان جوامعی وابسته به آنها تأسیس شدند، حتی با وجودی که گاه این کلیساهای وابسته در خارج از مرزهای امپراتوری روم یافت شدند مراسم نیایشی که در این کلیساها اجرا می‌شد را مراسم نیایشی شرقی می‌خوانند.

تمام کلیساهای شرق از حوزه‌های پاتریارکی قسطنطنیه، اسکندریه و انطاکیه و دو کلیسای پارس و ارمنستان به وجود آمدند که در بیرون از امپراتوری روم به تکامل رسیدند. پنج مراسم مشخصه‌ای که درون این پنج نواحی کلیسایی به کمال رسیدند با عناوین، اسکندریه‌ای، انطاکیه‌ای، بیزانس، سریانی شرقی (پارسی) و ارمنی شناخته می‌شوند.

تجربه رازهای الهی از شخصی به شخص دیگر و از ملتی به ملت دیگر متفاوت است. تجربه یک ایماندار معمولی دربارهٔ رویدادهای نجات بخش مسیح ممکن است همانی نباشد که یک الهیدان یا صوفی دارد. ما می‌دانیم که مسیح - تجربهٔ رسولان نیز متفاوت بود. «توهستی مسیح پسر خدای زنده» (متی ۱۶:۱۶)، این مسیح - تجربهٔ پطرس بود، در حالی که مسیح تجربهٔ توما قدیس «خداوند من و خدای من» بود (یوحنا ۲۰:۲۸). هر رسول تجربه خودش را از مسیح، استاد، داشت. همین را نیز می‌توان دربارهٔ تجربهٔ رویدادهای نجات بخش مسیح عنوان کرد. به همین شکل، بیان رازهای الهی از ملتی به ملت دیگر متفاوت است، زیرا آنها به وسیله چارچوب فکری فلسفی و میراث فرهنگی هر ملت بیان می‌شوند: که برای ملل مختلف یکسان نیستند. بنابراین یونانی، مشرق زمینی و رومی رازهای الهی ایمان را برحسب چارچوب فکری فلسفی مختلف و میراث فرهنگی خود توضیح می‌دهد.

فصل دوم

به منظور ترسیم و توضیح بهتر موضوع مورد مطالعه، ما عمدتاً عباراتی در این رابطه از نیایش‌های مراسم نیایشی کلیسای سریانی، از «کتاب نیایش‌های متداول» که حاوی نیایش‌های روزهای هفته است و نیز از «کتاب تاج سال» که حاوی نیایش‌های روزهای یکشنبه و اعیاد می‌باشد، نیایش‌های انتخاب نموده‌ایم. این نیایش‌ها که نیایش‌های رسمی کلیسا می‌باشند توضیح دهنده ایمان کلیسا هستند، زیرا «نیایش، الهیات زنده است». این عبارات در رابطه با امتیاز فوق العاده‌ای است که بر مریم مادر خدا قرار داده می‌شود.

مریم، فرد منتخب خدا، و پاسخ کلیساها به انتخاب او

وعدۀ خدا برای ارسال نجات دهنده به قدمت سقوط انسان است. در کتب مقدسه ما می‌خوانیم «من میان تو و زن و میان ذریت تو و ذریت او دشمنی می‌نهم، او سر تو را خواهد کوبید و تو پاشنه او را خواهی گزید» (پید ۳:۱۳).

زنی که در این عبارت به او اشاره شده، البته مریم است و ذریت او که سر مار را خواهد کوبید عیسی، نجات دهنده. خدا نسبت به وعدۀ خود امین است. وعدۀ او هنگامی تحقق یافت که زمان به کمال رسید و پسر خدا از مریم باکره مولود شد.

در نیایش شام آخر (سدرو) در عید اعلام مژده، در نیایش شبانه، می‌خوانیم: ستایش و سپاس بر تو باد، ای عیسی مسیح، خدای ما موجودات بشری را به صورت خود خلق کردی و آنها را با شباهت شکوه خود مهر نمودی. و هنگامی که آنها به خاطر شورش برعلیه فرمان تو از میراث گذشته اشان اخراج شدند، فریاد فغانشان به حضور تو رسید و تو با رحمت

برحسب کلام تو واقع شود) سرآغازی بود برای تسلیم خود به ارادۀ خدا. او این خود-تسلیمی را در طی زندگی نجات دهنده، از بیت لحم تا جلجتا، و حتی فراتر از این هنگامی که عیسی او را تحت توجه شاگرد محبوبش، یوحنا، قرار داد، تازه می‌کند تا این که مادر کلیسا نیز باشد. او بر اجتماع رسولان که در حالت نیایش در انتظار آمدن روح القدس در بالاخانه، محل تولد کلیسا، بودند سرپرستی داشت. او نگرانی مادرانه‌ای نسبت به هر عضو وفادار جسم پر رمز و راز مسیح نشان می‌دهد و به شفاعت مقتدرانه خود به خاطر ما در آسمان ادامه می‌دهد. در واقع، «ستایش و تکریم عظیمی که به مریم به عنوان مادر خدا تقدیم می‌شود» یکی از مشخصه‌های بارز خصوصیات نیایشی مشرق زمین است.

با این ادراک مقدماتی ما به مطالعه دقیق‌تر «مریم، مادر خدا در سنت نیایشی سریانی» قدم می‌گذاریم.

موضوع مورد بحث را به سرفصل‌های ذیل تقسیم می‌کنیم:

- ۱- مریم برگزیده خدا و پاسخ کلیسا به انتخاب او
- ۲- نمونه شناسی مریم
- ۳- امتیاز مخصوص مریم به عنوان مادر خدا
- ۴- مریم شناسی در سنت نیایشی سریانی شرقی
- ۵- شفاعت مؤثر مریم به عنوان مادر خدا

در جشن «ستایش مادر خدا» در روز ۲۶ دسامبر، ما در سرود مادر خدا می سرائیم:
 متبارک است مسیح، که تو، مریم، دختر داود را در میان تمام انسان‌های خلقت انتخاب کرد و از تو تن گرفت...
 (نیایش شامگاهی)

مریم توسط خدا متعال شد:

«جلال بر او باد که به خاطر ما شکوه خود را حقیر ساخت. او یاد مادر خود را در چهار گوشه جهان متعال و پیراکرام می سازد».
 مریم توسط مخلوقات متعال شد:
 «همه مخلوقات تو را متعال خوانده ستایش می کنند، ای باکره پراز فیض، زیرا که تو پسر خدا را پدید آوردی».

کلیسا مریم را متعال می خواند:

در روز یادبود مریم، مادر نجات دهنده ما، آسمان و زمین شادی می کنند، ناظران با پسران انسان. استخوان‌های عادلان در کف قبرهایشان به وجد می آیند و ستایش و سپاسگزاری‌های خود را به خداوند که مادر مقدس خود را تجلیل می کند اعلام می دارند.
 «کلیسای مقدس شادی کرده و مادر خود را متبارک می خواند. جلال بر او باد که آمده تا ما را از بردگی گناه نجات دهد».

در سرود استغاثه همان جشن:

مریم، آن متبارک:
 «متبارک هستی تو، مریم، که مادر پسر خدا شدی. از طریق تو آلهائی که

خود ناله‌های ایشان را شنیدی.

تو اراده کردی که نجات دهی و آنها را از سقوط رهایی بخشی، تو آسمان‌ها را خم کردی و به زمین نزول نمودی. تو درحالی که از خدا بودن آرامی نگرفتی، و اعلی‌علیین و تخت باشکوه هستی‌ات را ترک نمودی، به درون رحم باکره وارد شدی. تو که انتظار تولدی را به ابراهیم دادی و بارداری تو توسط یک ناظر اعلام شد. تو باکره را با پیام صلح، به جای حکم اخراج برعلیه هوا، اولین مادر ما، شادمان نمودی. جبرئیل نیز به سوی او بانگ برآورده گفت «صلح بر تو باد ای پراز فیض، خداوند با تو است. تو درمیان زنان مبارک هستی». و با این پیام صلح روشن نمود که حصار عداوت قدیمی که دشمن برپا نموده بود اینک برداشته شده است».
 در کتاب «نیایش با چنگ روح القدس» جلد دوم، می خوانیم که اینک لعنتی که به دلیل نافرمانی حوا بر بشریت قرار گرفته بود بتوسط اطاعت و خودتقدیمی مریم، حوای ثانویه، ظرف منتخب خدا، برداشته شده است.

«تو آسمان‌ها را خم کردی و به زمین نزول نمودی». این به کارگیری خاص نیایش سریانی است که ما اغلب در سدرو در مراسم نماز شام آخر و هم‌چنین در ساعات رسمی نمازها می یابیم. این جمله نشانگر «آشتی آسمان و زمین» از طریق تن‌گیری خداست. شکافی که ما بین خدا و انسان به دلیل نافرمانی انسان و گناه وی به وجود آمده بود اینک توسط تهنی سازی الهی از طریق تن‌گیری خدا اصلاح شده است.

درود و تهنیت فرشته به مریم: «صلح بر تو باد» نیز نشان دهنده نتایج تن‌گیری خداست، به این معنی که، بودن زیر چنگال شیطان به دلیل گناه، انسان را در سرسختی با خدا قرار داد و خدا انسان شد تا ما بین خود و بشریت صلح برقرار سازد.

مریم، مادر نجات دهنده ما:

کدام دهان یا زبانی قادر است مریم را، آن باکره مقدس، مادر خدا را ستایش کند؟ آیا نه آن کوهستان مرموزی که سنگ زاویه از آن بریده شد که مسیح است، که پیش از جهان است؟ چه کسی از مریم باکره به حیرت نخواهد افتاد؟ او بزرگ تر از ارا به ای بود که حزقیال مشاهده نمود، که جلال را حمل نمود. اما مریم ذغال آتش را حمل و متولد ساخت، راز تن مقدس که موجودات آتشین جرأت نزدیکی به آن را ندارند. زیرا که او حقیقتاً مادر خداست، ما که فقیر و حقیر هستیم او را بسیار متبارک خواهیم خواند...»

(نیایش شام آخر)

مریم برای تمام بزرگیش مدیون خداست:

«تو ای پسرم هنگامی که مادر تو شدم مرا متبارک ساختی. تو هنگامی که مرا لایق دیدن روی خود گرداندی مرا متبارک ساختی. از این به بعد تمام نسل ها مرا متبارک خواهند خواند، هللویا، زیرا که من به تو ولادت داده ام.»

«متبارک هستی تو، ای مادر فیض یافته، که لایق بودی تا آتشی را که موسی در بالای کوه سینا دید در آغوش خود حمل کنی، و با شیر پاک خود نوشاندی آن سازنده حکیم را که با اشاره ای قطره های باران می سازد.»

(سرود مادر)

مراقبت چهارم

«متبارک هستی، ای مریم که مادر خدا گشتی. از طریق تو فرزندان اخراج شده دوباره به بهشت راه یافتند.

سقوط کرده و از خانه پدر بیرون رانده شده اند دوباره برقرار گشته اند. «متبارک هستی تو، که آسمان دوم شدی که در آن پسر خدا استراحت کردی». «متبارک هستی تو، که بر روی زانوانت حمل و پرستاری کردی. قهرمان جهان را که زمین را با قدرت مرموزش حمل می کند. متبارک هستی تو، که لب های پاکت را بر دهان او قرار دادی که در حضورش موجودات بال دار آتشین خود را پنهان می کنند تا بلعیده نشوند. (بیدار مانی، من مراقب هستم)

مریم، شاهکار خدا:

«تو تاج اعمال خدا هستی، مریم، ای مادر نجات دهنده، ای نیم تاج گرانبها در دست های خداوند ما، ای فخر روح القدس، وای خوشی پاک حضرت اعلی. شادی و وجد نما، زیرا پادشاه مشتاق زیبائی توست.»

(سرودی که جماعت به آن پاسخ می گویند (Eniyono))

مریم، غیرقابل قیاس:

«چه کسی قادر است تاج ستایشی درخور پاکی تو بیافد، ای باکره، ای مادر خدا؟ تو دهنده حیات به جهان هستی. تو کتابی هستی که در آن تمام رازهای پیامبران مکشوف شده است. تو آن صندوقچه عالی هستی که او را که شریعت را به جهان می دهد در خود داشت، تو زینت و فخر انسان های خاکی هستی، شادی و وجد و سرور موجودات آسمانی». (نیایش شام خداوند، سدرو)

«در روز یادآوری مریم، مادر مسیح، بیت لحم سرود ستایشی می سراید، ناصره جلال می دهد. در اولی او ولادت یافت، و در آخری او رشد نمود.»

(سرود مادر خدا)

مراقبت دوم:

نیست...»

تو در واقع مادر بره زنده خدا هستی که گناه جهان را برمی دارد. در آغاز آدم خاکی به توسط دنده خود این دنیا را به حوا برای انتشار نژاد ما تسلیم نمود. اما در پایان زمان تو در جسم خود آدم آسمانی را در پاکی و بدون دردهای سخت زایمان پدید آوردی، برای خاطر نجات ما، نسل جدید و روحانی.»

(سدرو)

مریم، پاک و بدون لکه:

«مریم باکره از همان ابتدا برگزیده شد، تا مادر والامقام کلمه خدا باشد. جسم شریف او در پاکی و قدوسیت کامل نگاهداری شد و جان او به دور از هر نوع لکه، تا او بتواند پرستش پاکی را عرضه کند. و قدرت حضرت اعلی در رحم او قرار گرفت.

(سرود مادر)

«بیا، بر آن مولود پاک در شگفت آی،

ای کاملاً پسندیده در وجود خود،

یکتا در تمام آفرینش،

که تولد دادی بدون این که مردی را شناخته باشی.

ای کبوتر جوان، تو آن پسر را حمل کردی

و سکونتگاه قدمت ایام گشتی

ای کبوتر آرام، از تمام نغمه های پرندگان

تو از همه زیباتر هستی.»

(بوتو = سرود استغاثه)

بیدارمانی شبانه

متبارک هستی، ای باکره، که سینه های تو به او که با تنها یک کلمه اعماق دریا را به لبریز شدن وامی دارد شیر می دهند.»
(سرود مادر)

جشن ورود مریم به معبد

نیایش شبانه:

مریم دختر از قبل برگزیده:

«ای مریم، تو کاملاً قابل ستایشی

تماماً مقدس در وجود خود،

شریف در افکار،

نسل تو در حضور خداوند بزرگ است.

ای دختر داود، ای دختر ابراهیم،

که از همان ابتدا برگزیده شدی،

نیایش ها و استغاثه ها به پسر حبیب خود تقدیم کن،

تا او هم نسبت به همه بزرگوار باشد.»

(پاسخ، نماز خاص هر عید)

مریم، که شایسته مادری خدا زینت شده ای:

چه کسی را می توان یافت که درباره زیبایی آسمانی و عالی توسخن گوید، ای باکره پاک و بی آرایش، چه کسی موجب شد خدا ظاهر شود هنگامی که او در رحم باکره و پاک تو تن گرفت؟ یا چه کسی حیرت زده نخواهد شد هنگامی که با یعقوب پاتریارک بتواند بگوید «چه حیرت آفرین است این مکان! این چیزی جز دروازه آسمان

نمونه شناسی مریم در نمازنامه صومعه (S'himo)

نمونه مقدس مریم مادر خدا	رفرانس در S'himo	رفرانس در کتاب
مریم، یک کشتی	دوشنبه رامشا، قولو چهارشنبه ساپرو، قولو پنج‌شنبه رامشا، قولو پنج‌شنبه بوتو، لیلیو یعقوب قدیس دوشنبه لیلیو، بوتو، مراقبت اول سه‌شنبه رامشا، سدرو سه‌شنبه سدرو، لیلیو، مراقبت اول	مکا ۱:۲۱
آسمان دوم	چهارشنبه رامشا، قولو چهارشنبه ساپرو، قولو جمعه لیلیو، قولو، مراقبت اول شنبه ساعت ششم، قولو سه‌شنبه ساپرو، قولو	۱- پاد ۱۶:۲۹، ۴۴-۴۲:۱۸
ابرزودگذر	چهارشنبه رامشا، قولو دوشنبه سدرو، لیلیو، مراقبت اول سه‌شنبه لیلیو، سدرو، مراقبت اول سه‌شنبه ساپرو، قولو	
ارابه حزقیال	چهارشنبه رامشا، قولو چهارشنبه لیلیو، قولو، مراقبت اول چهارشنبه ساعت سوم، قولو	حزق ۱:۲۸۴

مراقبت اول

نبوت‌های تحقق یافته در مریم:

با پرستش‌های سرورآمیز روح القدس ما برای مریم، باکره متبارک می‌سزاییم، و همراه با ایوب متبارک می‌گوئیم: ای سرزمین مقدس، شاد باش و وجد نما، زیرا خداوند کارهای عظیم انجام داده». به راستی مریم سرزمینی است که خارهای گناه هرگز در آن نروئیده است، زمینی که او را که گناه را ریشه کن نمود، متولد ساخت، زمینی که بدون این که در آن بذری پاشیده شود میوه‌ای ارائه داده که هر آنچه را که موجودیت دارد تغذیه می‌کند...»

(نیایش شام آخر)

جوابی به نیایش‌های والدین مریم:

«او نیایش‌های آنها را شنید و آنها را با طفلی مسرور ساخت. مریم، که از ابتدا برگزیده شده بود تا مادر خدا باشد، در کمال پاکی، با قدوسیت کامل، پاک از هر لکه متولد شد».

نقاب الوهیتی که

چهره موسی را

پوشانید

چنگ اشعیا

۱۴

چهارشنبه ساپرو، قولو

چهارشنبه ساپرو، قولو

خروج ۳۳:۳۴

اش ۱۳:۷-

پنجشنبه ساپرو، قولو

سه شنبه ساپرو، قولو

۱- سمو ۱۳:۱۶

۲- سمو ۵:۶؛

مز ۱:۴۸، ۳:۸۱

بربط داود

مریم باکره مقدس

دوشنبه ساپرو، قولو

سه شنبه لیلیو، قولو، مراقبت اول

بوته شعله ور

که موسی دید

۴

سه شنبه ساپرو، قولو

خروج ۲:۳-

پنجشنبه ساعت ششم، قولو

جمعه لیلیو، سدرو، مراقبت اول

شنبه رامشا، قولو

دوشنبه لیلیو، سدرو، مراقبت اول

سه شنبه لیلیو، قولو، مراقبت اول

درب بسته

ارابه حزقیال

چهارشنبه لیلیو، سدرو، مراقبت اول

پنجشنبه ساپرو، قولو

جمعه لیلیو، سدرو، مراقبت اول

حزق ۱:۴

شنبه لیلیو، قولو، مراقبت اول

چهارشنبه رامشا، سدرو

چهارشنبه رامشا، قولو

چهارشنبه ساپرو، قولو

چهارشنبه ساعت ششم، قولو

اعد ۱۷:۸-

صندوقچه عهد

۹

پنجشنبه لیلیو، بوتو

مراقبت اول

عبر ۹:۴-

۵

پنجشنبه لیلیو، اکبو، مراقبت اول

جمعه لیلیو، سدرو

چهارشنبه رامشا، قولو

خروج ۵:۱۶

ظرف حاوی منا

پنجشنبه ساعت ششم، قولو

اعد ۱۱:۶-۷

چهارشنبه رامشا، قولو

چهارشنبه ه ساعت سوم، قولو

اعد

چوب دست هارون

۸:۱۷

پنجشنبه ساعت ششم، قولو

چهارشنبه رامشا، قولو

۲- پاد ۲:۱۹-۲۲

کوزه جدید الیشع

درختی که بره را

پدید آورد

صخره ای که از آن

آب جاری می شود

ماهی که از او

سکه ای

به دست آمد

چهارشنبه ساعت سوم، قولو

پید ۲۲:۱۳

چهارشنبه ساعت سوم، قولو

خروج ۵:۱۷

شنبه ساپرو، قولو

چهارشنبه ساعت سوم، قولو

متی ۱۷:۲۷

نوح روانه شد

سه شنبه ساپرو، قولو

پید ۱۰:۸

کمان باران

سه شنبه ساپرو، قولو

پید ۱۳:۹

سه شنبه ساعت سوم، قولو

پلکانی که یعقوب

چهارشنبه رامشا، سدرو

در بیت ئیل دید

پید ۱۳-۱۱:۲۸

پنج شنبه ساپرو، قولو

شهر داود

چهارشنبه لیلیو، قولو، مراقبت اول

مز ۳:۴۸، ۳:۱۲۲

چهارشنبه ساعت ششم، قولو

باغ محصور

و چشمه مهر شده

چهارشنبه لیلیو، قولو، مراقبت اول

پنج شنبه ساپرو، قولو غزل غزلها ۴:۱۲

دوشنبه ساپرو، قولو

چهارشنبه رامشا، بوتو

مروارید بدون لکه چهارشنبه ساپرو، اکبو (نماز خاص هر عید)

جمعه ساعت ششم، قولو

پوست پشمین

جدعون

سه شنبه لیلیو، سدرو، مراقبت اول

داور ۶:۳۶-۴۰

چهارشنبه رامشا، قولو

ابر نورانی

پرشکوه اشعیا

چهارشنبه رامشا، قولو

اش ۴:۵، ۴:۱۸

.۱:۱۹

مریم، شفیع مقتدر

دوشنبه ساعت ششم، قولو

شبندی که

فرو می ریزد

دان

سه شنبه رامشا، قولو

۳:۲۷

تون آتش بابل

پنج شنبه رامشا، قولو

سه شنبه رامشا، قولو

قلعه داود

چهارشنبه رامشا، قولو

مز ۲:۱۸، ۳:۳۱

۳:۷۱

کبوتری که توسط

فصل سوم

نمونه شناسی مریم

«تیپ» را می‌توان به طور کلی به عنوان «هر چیزی که دارای معنی سمبولیک» است توصیف نمود. از نظر الهیات، به معنی شخصی، شیء یا حادثه‌ای است در تاریخ عهد عتیق که شخص یا چیزی را که در مشیت الهی در عهد جدید آشکار می‌شود از قبل نشان می‌دهد. در این فصل ما برخی از تیپ‌های اصلی را که در عهد عتیق یافت می‌شوند در رابطه با مریم به عنوان مادر خدا ارائه می‌دهیم. تیپ‌های دیگری هم در اشاره به امتیاز ویژه مریم وجود دارند - عطیائی که توسط خدا به او داده شده - با توجه به مادر بودن الهی او، و نیز به بکارت او، بی‌گناهی او، لقاح معصومانة او و غیره. ما این تیپها را عمدتاً از «کتاب نیایش همگانی» جمع‌آوری کرده‌ایم. طرحی که در ابتدای این قسمت داده شده کمک خواهد کرد تا این تیپ‌ها را که در کتاب نیایش و در کتب عهد عتیق مورد استفاده قرار می‌گیرند بیابیم. از همین تیپ‌ها در نیایش‌های کتب «تاج سال» نیز استفاده شده است. در این جا ما چند نمونه از این تیپ‌ها را که صراحتاً به مادر بودن الهی مریم اشاره دارند انتخاب نموده‌ایم.

کشتی

«مریم یک کشتی بود، که باردار شد، حمل کرد، و سنگین گردید. او حمل کرد ناخدائی را که خداوند تمام خلقت است».

(دوشنبه رامشا، قولو)

«صلح بر تو باد، مریم، ای باکره مقدس، آفرینش فریاد می‌زند، که تو همانند یک کشتی او را که جنین‌ها را در درون رحم تشکیل می‌دهد

حمل کردی، او تو را حمل کرد و تو او را حمل کردی و ناظر با پیام صلح بر تو درود گفت، متبارک است خداوند که از رحم تو بیرون آمد».

(چهارشنبه، ساپرو، قولو)

در این جا مقایسه‌ای متضاد وجود دارد. کشتی همانند محفظه‌ای است که ناخدای خود را حمل می‌کند. مریم آن کشتی است، عیسی آن ناخدا. تضاد در این وجود دارد که مریم، کشتی، مخلوق خداست، بنابراین دارای آغازی می‌باشد. اما او عیسی را حمل می‌کند، ناخدایی که خداست. بنابراین بدون سرآغاز. آن کسی که سرآغازی دارد کسی را حمل می‌کند که از ازل بوده است. ، مریم عیسی را به عنوان پسر تن گرفته خدا حمل می‌کند و عیسی به عنوان خدا، مریم را حمل می‌نماید. مادر خود را.

آسمان ثانویه

«مریم مقدس، آسمان ثانویه، که در آغوش او خداوند اعلی‌الیین استراحت نمود و پیش آمد تا ظلمات را از چهره زمین بزداید.

(دوشنبه لیلیو، مراقبت اول، بوتو)

«فرشته فریاد برآورد: صلح بر تو باد، ای پر از فیض، ای آسمان دوم که پسر خدا را زاییدی. تمام نسلها به خاطر طفلی که از تو در قدوسیت بیرون آمد تو را فیض عظیم یافته اعلام خواهند نمود».

(جمعه، لیلیو، مراقبت اول، قولو)

آسمان سکونت‌گاه خداست. رحم مریم برای نه ماه سکونت‌گاه او بود. بنابراین او آسمان دوم است. حضور خدا آسمان‌ها را منور می‌سازد. هیچ سایه‌گناه در آسمان نیست. عیسی با سکونت در رحم مریم، جان و جسم او را با شایستگی‌های خویش منور ساخت.

خدا می سرود. نقل قول کلمات پرستشی از سه شنبه لیلیو، مراقبت اول. ارا به ای که حزقیال، نبی برگزیده، در زیبایی هم طراز تو نبود، ای مادر باکره مقدس. موجودات زنده زیر یوغ آن بودند، کروبیان متبارک که چهار چهره متفاوت از یکدیگر داشتند: چهره یک شیر، یک گاو نر، یک عقاب و یک انسان. اما، برای تو، ای مادر متبارک، زانوان تو ارا به بودند، بازوان چرخ ها، و دهانت ستایش می سرود». صندوقچه عهد، کوزه حاوی منا. عصای هارون، شبنم و پوست پشمین جدعون.

کوزه الیشع

«در شریعت و در نبوت، موسی رئیس پیامبران شخص مادر متبارک را به وسیله صندوقچه شریعت، ظرف منا، و عصای هارون که در درون قدس الاقداس جوانه زد، و نیز توسط شبنم، پوست پشمین جدعون، ظرف جدید الیشع، و ابر نورانی جلال اشعیا معرفی کرد». صندوقچه موسی حاوی شریعت یهوه بود، قوانین عدالت باستان. اما مریم مسیح را حمل نمود که از طریق او عدالت و نجات به بشریت ارزانی گشت. در رومیان می خوانیم «زیرا مسیح پایان شریعت است، تا این که هر که ایمان داشته باشد بتواند عادل شمرده شود». (روم ۱۰: ۴)

ظرف و منا

آشکار است که ظرف نشانگر مریم و منا نشان دهنده عیسی است. منا غذای جسمانی برای مهاجران در بیابان بود اما عیسی غذای واقعی است که از آسمان نزول کرد، «زیرا که نان خدا آن است که از آسمان نازل شده به جهان حیات می بخشد» (یو ۶: ۳۳). و مریم از این غذای آسمانی تغذیه نمود. نکته پراهمیت دیگری هم در این جا هست، که قابل ذکر می باشد.

ابر زودگذر

«به من بگو ای مریم، ای ابر زودگذر، چگونه تو آن قهرمان تمام دوران ها را حمل نمودی».

(سه شنبه ساپرو، قولو)

«من تو را چه بنامم ای مریم متبارک.

مادر باکره خدا، ابری از جسم،

آسمانی که در آن خورشید عدالت تابیدن گرفت

پرده الوهیت که راز تو

توسط موسی ارائه شد، ارا به ای از جسم

که مادر بودی برای خداوند ما، برحسب اراده او؟

(چهارشنبه، رامشا، قولو)

ابر بر بال هایش باران را حمل می کند. باران گیاهان را قادر می سازد تا در زمین رشد کنند. زمین تشنه با باران سیراب می شود. او به زمین حیاتی تازه می بخشد. مریم در بطن خود باران عدالت، پسر خدا، را که بشریت را که روحاً توسط گناه مرده بود تولدی نوین داد، حمل کرد.

ارابه حزقیال

حزقیال، پیامبر در تبعید با چشمان نبوت دختر داود را دید و توسط مکاشفه الهی تصویری از زیبایی او، که خداوند به طریقی اعجاز انگیز به او نشان داد، ترسیم نمود.

(سه شنبه، ساپرو، قولو)

ارابه ای که حزقیال در رؤیای خود دید چهره ها و چرخ هایی داشت که صحبت می کردند. مریم دهانی داشت که ستایش و پرستش به حضور

خدا درک می‌شد. او خود را در اختیار خدا، خالق خود قرار داد: «باشد که بر من برحسب کلام تو واقع شود». او قلبی منقسم نشده داشت و خدا را با تمام ادراک خود محبت می‌نمود. او کاملاً به خدا تعلق داشت. او از همان لحظه لقاحش بی‌عیب بود و در طول همکاری صمیمانه به فیض خدا و با تمام قلب این چنین ماند.

درب بسته‌ی ارابه‌ی حزقیال:

«حزقیال توسط درب بسته که فقط خداوند می‌تواند داخل شود تو را معرفی می‌کند.

درب که حزقیال دید نشانگر توست، ای باکره‌ی مقدس، انسان‌ها هرگز داخل آن نشدند بلکه فقط خدا، جلال بر او باد که خود را فروتن ساخت تا آدم را دوباره به میراث خود برگرداند.

(پنج‌شنبه، ساپرو، قولو)

اهمیت این تیپ خود گویا و آشکار است.

باغ بسته و چشمه‌ی مهر شده‌ی سلیمان.

«ای سلیمان، ای کودک خوش‌منظر، آن باغ چیست که تو دوباره آن سرودی، که بکارتش بسته و مهر کرده بود. آن مریم است که از او باغبان پدیدار شد که درختان بهشت را غرس نمود.»

(پنج‌شنبه، ساپرو، قولو)

مروارید بدون لکه

باکره‌ی مقدس، مادر خدا همانند مرواریدی بی‌عیب است که در تاج

قوم خدا - اسرائیل - می‌بایستی متقاعد می‌شدند که یهوه تنها خدای آنهاست، که آنها را رهبری می‌کند، حفاظت می‌نماید و هرآنچه را که نیاز داشته باشند به آنها می‌دهد، و بنابراین آنها می‌باید فقط به او ایمان داشته و تنها او را پرستش کنند. مهاجرت چهل ساله‌ی آنها از میان بیابان‌ها به مدت چهل سال و تجربه‌ی ایشان در طی این سفر آنها را بر صحت این حقایق متقاعد ساخت. نجات از طریق ایمان به خدا ممکن است. ما در مریم «نمونه‌ی عالی» از ایمان و اعتماد کامل به خدا می‌بینیم. از طریق ایمانش بود که او مادر خدا شد.

چوب‌دست هارون در صندوقچه قرار داده شد و در قدس الاقداس بدون آبیاری شکوفه داد. همین‌طور نیز مریم، بدون نطفه‌ی انسانی به طریزی معجزه‌آسا باردار شده عیسی را پدید آورد.

مریم ظرف الیشع است که حاوی نمک - عیسی بود که هر چیزی را که مزه‌اش را از دست داده طعم می‌بخشد. در او حیات است برای تمامی جهان، حیاتی که از طریق گناه از دست رفته بود.

مریم، مادر باکره

ما اینک چند «تیپ» دیگر مریم به عنوان باکره خواهیم دید. مریم نه فقط مادر خدا، بلکه مادری باکره بود. بوته مشتعل که در بالای کوه سینا دیده شد.

«همچنان که آتش بر بوته قرار گرفت و بوته به آتش

سوخته نشد، همان‌گونه هم خدا نزول کرد و بر باکره قرار گرفت.

او از تن گرفتن از مریم خشنود بود و مهر بکارت او را نشکست.

(دوشنبه، ساپرو، قولو)

بکارت مریم، مادر خدا، توسط کلیسای سریانی نه فقط به عنوان کمال جسمانی او بلکه به عنوان وقف کامل جسم، ذهن و جان او به اراده

پادشاه نشانده می شود، او را به هر سو بچرخانند انوارش همانند خورشید می درخشد.

(دوشنبه، ساپرو، قولو)

مریم، در باکره بودن خود همانند یک مروارید بی عیب می درخشد. مرواریدی که درون صدف نرم تن محفوظ است. در "اکبو" نیایش صبحگاهی چهارشنبه، کلیسا سرود «صلح بر تو باد ای باکره پاک و مقدس، صلح بر تو باد ای مروارید بدون لکه، که آن قادر را که موجب آفرینش شد مولود ساختی، تمام نسل ها تو را تا ابدآباد متبارک خواهند خواند.

پوست پشمین جدعون

کدام ذهن و یا زبانی می تواند مادر خدا را به کفایت ستایش کند.... پوست پشمین که باران آسمانی را دریافت داشت، مادر باکره که خدا را پدید آورد.... که از او تن گرفت».

(سه شنبه، لیلیو، مراقبت اول، سدرو)

پوست پشمین جدعون به طرزی معجزه آسا با شبنم خیس و پر آب شد، در حالی که زمین گرداگرد آن خشک بود. به همین شیوه شبنم، پسر خدا در پوست پشمین باقی ماند، به شیوه ای پر رمز و راز. این تیپ ها که توضیح داده شده اند، مادر بودن الهی مریم و الامر تبگی او را به وضوح ثابت می کنند، یعنی مادر بودن و درعین حال بکارت او.

فصل چهارم

حقوق ویژه مریم به عنوان مادر خدا

ما در گذشته به وعده خدا برای تولد یک نجات دهنده به والدین اولیه ما بلافاصله پس از سقوط آنها اشاره نمودیم. «من عداوت را در میان تو و زن و در میان تو و ذریت وی می گذارم، او سر تو را خواهد کوبید و تو پاشنه وی را خواهی کوبید» (پید ۳:۱۵).

این وعده خدا هنگامی به تحقق رسید که مریم در بیت لحم به عیسی تولد داد. «و او پسر نخستین خود را زائید و او را در قنداقه پیچیده در آخور خوابانیده زیرا که برای ایشان در مهمانسرا جائی نبود» (لو ۲:۷).

برای این واقعه عظیم، خدا جهان را به توسط پاتریارک ها، پیامبران، پادشاهان و سایر برگزیدگان مهیا نمود. او قومی را برای خود برگزید - اسرائیل. و آنها را از طریق بوتّه آزمایش درد و رنج سخت منزّه ساخت، و از طریق تبعید، بردگی، مهاجرت از میان بیابان ها آماده نمود، قبل از این که آنها را به سرزمین موعود هدایت کند. به این طریق خدا خود را به قوم خویش ظاهر ساخت. هنگامی که زمان به پری خود رسید او آمده و خود را از طریق پسر خود آشکار نمود، «لیکن چون زمان به کمال رسید، خدا پسر خود را فرستاد که از زن زائیده شد و زیر شریعت، تا آنانی را که زیر شریعت باشند فدیّه کند، تا آن که پسر خواندگی را بیابیم».

(غلا ۴:۴-۵) بنابراین نقشه خدا از ازل این بود که پسر خود را به عنوان نجات دهنده بشریت بفرستد، و مریم از ازل به عنوان مادر کلمه تن گرفته انتخاب شده بود. بدین سبب خدا مریم را آماده نمود، دختری از خاندان داود تا مادری شایسته برای پسر او باشد. بنابراین با توجه به مادر بودن الهی او تمام امتیازات ویژه، همانند بکارت، بی گناهی، پاکی به او داد. به

«چگونه تو را بخوانم، نمی دانم، ای دختر داود و چه نامی به تو بدهم، ای مریم، نمی توانم بگویم. اگر تو را باکره خطاب کنم، پسری را می بینم که از سینه های تو شیر می مکد. اگر تو را مادر بنامم، بکارت تو باقی می ماند، بنابراین من تو را مادر خدا خواهم نامید، تا حکیمان شرمنده شوند و منازعه کنندگان نیز که مادر بودن تو را زیر سؤال می برند. هلولویا، لعنت بر کسی باد که آن را زیر سؤال برد.»

(دوشنبه، لیلیو، مراقبت اول، قولو)

این جا باید درک کنیم که در قرون اولیه مریم شناسی همراه با مسیح شناسی تکامل یافت. راز الهی تن گیری خدا در ورای درک بشری است. بنابراین بحثهای مذهبی درباره این موضوع موجب شد تا کفرگوئی های متعددی همانند آریانیسم، نسطوریانیسم، مونوفیزیسم و غیره در قرون اولیه در کلیسا به وجود آید. این کفرگوئی ها، باعث ایجاد برداشت های غلط از مادر بودن الهی مریم شد. در مقابل این بینش های غلط، پدران سربانی ایمان خود به مادر بودن الهی مریم را در قطعه ای شعر اعتراف می نمودند.

«همان گونه که آتش بر بوته قرار گرفت و بوته نمی سوخت، همین طور خدا نزول کرده و بر باکره قرار گرفت. او از تن گیری از او خشنود بود و مهر بکارت او را نشکست.»

(دوشنبه، ساپرو، قولو)

در نظام طبیعت یک زن، بکارت و مادر بودن نمی تواند در کنار هم وجود داشته باشد. اما آنها در یک زمان در مریم به طرز معجزه آسا از طریق عملکرد روح القدس وجود داشت.

«... به او که در حالی که از پسر بودن برای پدر آسمانی اش لحظه ای باز نایستاد، نزول کرده و در باکره پاک، مریم مقدس سکنی گزید و در رحمت و شفقت خود از نژاد ما دیدن نمود...»

(سه شنبه بیدار مانی، مراقبت اول، پرومیون)

این دلیل است که «دلبستگی و تعهد به مریم» در کلیسای سربانی شبه - نیایش نیست بلکه جزئی جدا نشدنی از نیایش است. مریم ذاتاً با «تدبیر نجات» مرتبط است. در واقع مریم شناسی از زمان های قدیم همراه با مسیح شناسی تکامل یافت.

در این بخش ما، به ایمان کلیسای سربانی به مادر بودن الهی و امتیازات خاصی که به مریم بدین دلیل داده شده خواهیم پرداخت.

۱- باکره و مادر

«فرشته مقرب درود صلح را برای دختر داود آورده و به او اعلام نمود: خداوند با تو است و از تو آشکار خواهد گشت.»

«باکره مقدس که قادر بود قدرت پنهان را حمل کند که آسمان و زمین را حمل می کند...»

(دوشنبه، رامشا، قولو مادر خدا)

«ستایش - بر آن قدوس، که کسی را که او را متولد نمود مقدس ساخت، بر آن پر جلال که آن باکره را که مادر او بود جلال داد، به آن متعال که بر حقارت خادم خود نظر نمود و او را حجله عروسی عظمت خویش ساخت، و جشن او را در کلیسا، عروس او، مغزز داشته است...»

(دوشنبه، لیلیو، مراقبت اول، Prumion (پرومیون = قسمت اول

یک سپاسگزاری طولانی خاص نماز سربانی))

ایمان کلیسا به این که مریم باکره متبارک مقدس بوده و حقارت او متعال گشته توسط خود خدا با توجه به مادر بودن الهی او در این نیایش بیان گردیده.

«دختری جوان از خاندان داود، که نام او مریم بود، ارا به ای بود که نجات دهنده دنیا را حمل نمود.»

می لرزند. متبارک هستی تو که شیر برای مکیدن دادی به او که تمام خلقت را تغذیه می کند. (چهارشنبه، بیدار مانی، مراقبت اول، سدرو)

این توضیح متعال بودن مریم و پسر اوست. باکره اعجازی پدید آورده، بیائید تا اندیشه کنیم درباره خدای ازلی - که در قنذاقی پیچیده شده، در آخوری خوابیده. باکره شخصی بزرگ پدید آورده، خدای ازلی. آن قادر مطلق که کوهستان ها را برپاداشت توسط دختر جوانی حمل می شود. پسر که هیچ آغازی نداشت خواست که آغازی داشته باشد و آمد تا متولد شود و او پایانی ندارد.

(سرود)

مادر بودن مریم به گونه ای متناقض در این عبارات بیان گردیده.

الیصابات، مادر یحیی و مریم، مادر مسیح قصرهائی بودند که پادشاه برای خود در بیابان و بکارت انتخاب نمود، طفل در برابر طفل جهید، جوان در برابر پیر، و خداوند خود را درود فرستاد و به او گفت: در صلح بیا و بگذار که صلح تو برای خلقت صلح به همراه آورد».

(چهارشنبه، ساپرو، قولو)

مادری مریم با مادری الیصابات که مادر یحیی تعمید دهنده، منادی نجات، مقایسه می شود.

ای اشعیا، پیامبر روح القدس، چنگ خود را بردار

«متبارک هستی تو، ای افتخار خلقت، ای باکره پاک و مقدس، و ای مادر حضرت اعلی، زیرا که کلمه پدر از تن گیری از تو خشنود بود، و از پاکی تو مولود گشت و بکارت تو را حفظ نمود. متبارک هستی تو، زیرا توسط تو لعنت قرار گرفته بر مادر اولیه ما برداشته شد، و از طریق تو ما نجات را یافته ایم...»

(بیدار مانی، مراقبت اول، قولو)

مریم به عنوان حوای دوم، با شایستگی اطاعت خود از اراده خدا بشریت را از لعنتی که به توسط حوای اول در نتیجه نافرمانی او از اراده خدا بر وی قرار گرفت رهائی می بخشید.

«جلال بر پسر خدا، که راضی بود تا از باکره متبارک مقدس آشکار گردد، توسط گوش خود او را پذیرا شد و در بطن خویش او را حمل نمود. او از رحم وی آمد. مهر شده باقی ماند و بی ایمانان را سرافکننده ساخت...»

(چهارشنبه، رامشا، قولو)

این عبارت بارداری مریم باکره را توضیح داده و تولد معجزه آسای پسر خدا را بیان می کند.

متبارک هستی تو که مادر او گشتی او که آسمان و زمین گنجایشش را ندارند متبارک هستی تو که او را پدیدار ساختی که در برابر عظمت قدرتش ارواح آتشین

در کتاب «تاج سال» چندین عید به افتخار مریم، مادر خدا وجود دارد. در آن جا «اعلام بشارت به مادر خدا» یافت می شود و نیز رفتن ایصابات به ملاقات مریم، ورود مریم به معبد، «بارداری مادر خدا»، ستایش ها در وصف مادر خدا و «مادر خدا، مادر ذریت ها».

مراسم برگزاری این اعیاد لبریز از نیایش ها هستند همراه با ستایش های مریم به عنوان مادر خدا، همیشه باکره، بی گناه و پاک، شفیع مقتدر در برابر خدا برای بشریت.

«آگاه باش که در بطن پاک خود به خالق خود باردار خواهی شد، به خدا و فرمانروای تمام قدرت های کیهانی».

(جشن اعلام بشارت، نیایش شامگاهی، پاسخ)
آرامش بر تو باد، ای دختر داود پر از زیبایی و شکوه، تو باکره باقی خواهی ماند و شیر پاک خواهی داشت. تو فرزندی نیکو خواهی زائید که عمانوئیل نامیده خواهد شد.

(عید اعلام مژده، نیایش شبانه)
فرشته گفت «مترس، ای عادل، خداوند از این که تو مادر یکتا پسر او باشی خشنود است. تو به طرزی مقدس حامله خواهی شد و پادشاه را پدید خواهی آورد که ملکوت او را انتها نخواهد بود».

کلمه ازلای که از طریق گوش وارد دختر شد زخم قدیمی خاندان آدم را شفا بخشید.

(سدرو)

ایصابات فریاد برآورد: «با چه کلامی می توانم رازهایی را که در تو به انجام رسیده اعلام دارم؟ حسابی که توسط حوا، مادر ما، نوشته شده بود توسط تو باطل گردید،

توسط تو به اتمام رسید محکومیتی که می گفت:

و درباره پسر خداوند خود نبوت کن،
که چگونه او در جهان پدیدار گشت. آگاه باش: یک
باکره حامله شده و پسری خواهد زائید که اعجاز
خواهد بود، و نام او عمانوئیل خوانده خواهد شد،
که به معنی خدا با ماست.

(چهارشنبه، ساپرو، قولو)

در این عبارات توضیح داده شده که چگونه نبوت اشعیا در مریم به اثبات می رسد.

قیاس ضد و نقیض مادری رازگونه مریم:

مریم به مسیح هنگامی که او را پدید آورد گفت
نمی دانم تو را چه بنامم، پسر،
من تو را طفل خواهم نامید، اما تو کهن تر از
تمام ادوار هستی، من تو را پیر خواهم نامید، اما
تو یک شیرخواره هستی، من تو را پرشکوه خواهم نامید،
که از پدر درخشیدن یافت و به تمام خلقت
نور داد....»

(پنج شنبه، بیدار مانی، مراقبت اول، قولو)

هویت خدای پسر و پسر مریم:

این آن کسی نبود که پدر پدید آورد
و آن دیگری که مریم پدیدار نمود، بلکه او
را که پدر پدید آورد باکره پدیدار نمود.
تولد او از پدر تولدی روحانی بود.
و از باکره تولدی جسمانی.

(شنبه، بیدار مانی، مراقبت اول، اکبو)

متبارک خوانده شود».

بیاید از خداوند استدعا نماییم که نیایش‌های او قلعه محکمی برای ما باشد».

در Kukilion (کوکیلیون= نیایش استغاثه که مانند بندگردان تکرار می‌شود) مریم باکره متبارک می‌سزائیم:

فرشته مقرب پیام صلح را برای دختر داود آورد و به او بشارت داده گفت «خداوند با تو است و از تو پدیدار خواهد گشت».

باشد که یادآوری مریم برکتی باشد

و بگذار تا شفاعت او قلعه محکمی برای ارواح ما باشد».

به علاوه، ما در سدر و اعیاد مختلف مریم، مادر خدا، مریم شناسی را کاملاً تکامل یافته می‌یابیم.

«فرزندان در غم و اندوه به این دنیا متولد خواهند شد».

(«جواب». دیدار مریم از ایصابات).

مریم باکره از همان آغاز برگزیده شده بود تا مادر متعال کلمه خدا شود. جسم شریف او در پاکی و قدوسیت کامل نگاهداری شد، و جان او به دور از هر لکه‌ای، تا این که او بتواند نیایش پاک را عرضه کند. و قدرت حضرت اعلی در بطن او قرار گرفت.

سرود: ورود به معبد

۲- مریم بدون گناه باردار شد.

«ای تو که ایمان داری، این جشن باشکوه و دوست داشتنی است هنگامی که مریم باکره، دختر داود، باردار شد. او که مادر خدا گردید به دور از هر گناه باردار گردید و از قدوسیت خدای پدران ما پر شد».

(ایمان کلیسای سریانی در بارداری بدون عیب مریم)

در ترتیب برگزاری مراسم شام مقدس خداوند نیز مریم را می‌یابیم که به عنوان مادر خدا و شفیع مقتدر اغراق گوئی شده و از او تقاضا می‌شود.

در مراسم آمادگی، به هنگام یادآوری کلی، ما نیایش می‌کنیم:

«ما خداوند و خدای خود را به یاد می‌آوریم. عیسی مسیح نجات دهنده ما و تدبیر نجات او برای ما، مخصوصاً اعلام بشارت او توسط فرشته، ولادت او در جسم..... ما در این شام خداوند که در برابرمان قرار داده شده آنها را به یاد می‌آوریم، قبل از هر چیز پدر ما آدم و مادر ما حوا، و مریم، مادر مقدس خدا...»

باز هم در کتاب نیایش مادر خدا (نیایش بزرگ شفاعت)

می‌خوانیم:

«باز هم، ما به یاد می‌آوریم مریم همیشه باکره مقدس و متبارک، مادر خدا را که شایسته است تا توسط تمام نسل‌ها بر روی زمین جلال داده و

نشان‌دهنده امتیازات خاص مادر نجات‌دهنده می‌باشد.

مادر خدای پسر:

ای خداوند ما و ای خدای ما، ما را با سلاح قدرتمند و غیر قابل تسخیر مسلح بساز (یعنی) با نیایش‌های مادر متبارک خود، و به ما همواره با او سهمی و شراکتی در حجره الهی و آسمانی خود بده، ای خداوند همگان تا ابدالآباد». آمین.

(خطابه‌ای از نماز شامگاهی روزهای چهارشنبه عادی) (در این جا می‌بایستی توجه کرد که در کلیسای سریانی تمام چهارشنبه‌ها وقف بزرگداشت مریم، مادر خدا می‌شود). در این عبارت مسیح، پسر خدا «خدای ما» خوانده شده، زیرا پسر خدا عمانوئیل - خدا با ماست - یعنی «خدای ما». و مریم مادر خدای ماست.....

«یکتا مولود، پسر خدا به جهان آمد، و از باکره به صورتی فوق طبیعی و استثنائی متولد شد».

«سرود معمولی، که قبل از قرائت انجیل سروده می‌شود».

پسر خدا گفته شد که از باکره (مریم) متولد خواهد شد. بنابراین مریم مادر خدای پسر است. «درود بر مادر فرزندی که پیر نمی‌شود».

(نماز شب برای عید میلاد)

در این جا اشاره به ازلیت فرزند مریم است، یعنی این طفل خدا است و بدین سبب مریم مادر خداست، مادر طفل ابدی.

باز هم،

ستایش بر طفل که پدرش در آسمان (است)، و مادرش روی زمین (است)، (و این که) او غیر قابل درک است.

معنی این واضح است. مریم، مادرِ پسرِ خدای پدر است.

فصل پنجم

مریم‌شناسی

در آیین نیایش سریانی شرقی

در فصل اول نویسنده به برخی نظرات کلی درباره کلیسای شرق اشاره می‌کند. منشاء این کلیسا به قرون اولیه مسیحیت برمی‌گردد که با نام‌هایی مانند «کلیسای آشوری»، «کلیسای بابلی‌ها»، «کلیسای کلدانی‌ها»، «کلیسای پارس‌ها» و «کلیسای نسطوری‌ها» معروف بوده است. تا چه حد کلیسای شرق مستحق نام آخر یعنی «کلیسای نسطوری» است توسط نویسنده زیر سؤال برده می‌شود. در فصل بعدی او درباره مسیح‌شناسی در کلیسای شرق با ذکر جزئیات صحبت می‌کند و خود را براساس آموزه بابای بزرگ، الهیدان مقبول کلیسا در قرن هفتم، قرار می‌دهد که ثابت می‌کند که مسیح‌شناسی کلیسای شرق را می‌توان به درستی برحسب تعالیم ارتدکس کلیسای جهانی تفسیر نمود. نتیجه مستقیم این آموزه به نظر نویسنده تأیید این موضوع است که کلیسای شرق اعتراف می‌کند که مریم مادر باکره خدای پسر است. اما کلیسا از بیان بدون توصیف «مریم، مادر خدا» اجتناب می‌نماید. کلیسا از این بیم دارد که اگر از کلمه «خدا» بدون توصیف (بدون مشخص کردن) استفاده کند کسی ممکن است به این فکر بیفتد که تثلیث الهی یا هر شخصیتی از این تثلیث اقدس در جسم انسانی ظاهر گردید.

در فصل سوم این مقاله، نویسنده با موضوع «مریم‌شناسی در کلیسای سریانی شرقی» درگیر است. برای این که بتوان آن را توضیح داد، نویسنده عباراتی مشخص از نیایش‌های رسمی کلیسا را انتخاب می‌کند که

می دهد».

«پسر که از ازل از پدر ولادت یافت در جسم متجسم شد بدون تغییر در بطن مهر شده با بکارت، تن گرفت».

(نماز شب کریسمس)

تو آن نور عظیم ابدی هستی و شکوه پنهان غیر کروی (منظور نامحدود و بی انتها است)، خورشیدی که از کره مدلل (منظور موجود محدود است)، از آسمان ثانویه، و از همیشه باکره مولود گردید. تو که از بطن مهر شده با بکارت درخشیدی».

«ای) مسیح که ما را لایق ساختی تا یادبود مادری که نه ماه تو را در بطن خود حمل نمود و تو را در بکارت خویش پدیدار ساخت برگزار نمایم. بر ما رحمت فرما».

(عید مریم باکره متبارک پس از کریسمس، Matins (ماتینز =

نماز طلوع آفتاب)).

«همانند چوب دستی هارون که شکوفه داد، باکره حامله شد. آن (چوبدستی) بدون این که کاشته شود و بدون این که بنوشد (آبیاری شود) شکوفه داد، مریم هم بدون مرد و بدون مهر باردار گردید».

(سرود نماز مغرب)

«(ای) رحم که نه مردی تو را شناخته، و نه مردی به تو نزدیک شده، و ای رحم که حضرت اعلی تو را جداگانه مهر کرد و آن را معبدی برای پسر خود ساخت»

(سرود نماز شب)

این جملات به وضوح نشان دهنده بکارت مریم هستند. کلمه «مهر

کردن» به بکارت کامل جسمانی اشاره دارد. مریم یک همیشه باکره است - قبل، در، و بعد از ولادت مسیح.

معصومیت، بی گناهی

باز هم،

«متبارک باد کلمه که تن گرفت و از باکره ولادت یافت».

باز هم،

«متبارک است آن که دو بار متولد شد: از ازل و در حالت بشری: ازلی

قبل از (تشکیل) جهان ها، و امروز (عید میلاد) در زمان».

بنابراین، مریم مادر خدای پسر است که در واقع همان «تئوتوکوس افسس» می باشد.

قطعه منتخب دیگری که ذکر شده، اعتراف به ایمان عیسویاب سراسقف نصیبین است که برای پاپ در سال ۱۲۷۴ فرستاده شد. این اعتراف به ایمان توضیح دهنده ایمان کلیسای کلدانی سریانی درباره مادر بودن الهی مریم است. و بدین گونه ادامه می یابد:

«کلماتی وجود دارند با اهمیت های متفاوت و این کلمه «مسیح» نشان دهنده خدای کامل و انسان کامل است»، اما کلمه «خدا» نشان دهنده تثلیث اقدس است و برای پدر به کار برده می شود و هنگامی که گفته می شود مریم «خدا» را پدیدار نمود، اشخاص بی معلومات ممکن است فکر کنند که او تثلیث اقدس را پدیدار نمود، یا پدر و یا روح القدس را.

بنابراین چون، توضیحات لازم می شود و چون مسیح خدای پسر است در اتحاد، یک کلمه خواهد بود اگر بگوئیم «مریم مسیح را پدید آورد» - یک کلمه مختصر که دربرگیرنده الوهیت و بشریت است. بنابراین یک مسیح فقط وجود دارد، یک پسر، یکی با دو ذات (یعنی) الوهیت و در بشریت، یک فرد، یک شخص.

همیشه باکره

«روح القدس در قصر او نزول کرد، کاخ مهر شده و فروتن، و در آن پسر حضرت اعلی سکونت کرد، و مهر بکارت او (بر این) گواهی

جشن صعود مریم باکره متبارک به آسمان

توصیف آموزه صعود جسمانی بانوی ما به آسمان توسط پاپ پیوس دوازدهم مطرح شد. اما جشن "Sunaya" (سونایا = انتقال: مرگ) مریم باکره متبارک قبل از این تعریف در کلیسای شرق برگزار می شده. زیرا در نماز نامه چاپ شده آنها در سال ۱۸۸۶ دیده می شود.

«متبارک هستی تو، زیرا که در روز سونایا تو سبکبال بودی (تو به چالاکتی راه خود را رفتی) با فرشتگان و آنها پائین آمدند و با احترام جان تو را با جسم مقدست همراهی نمودند».

(نیایش شبانه عید سونایا)

در خاورمیانه یعقوبی های غیر کاتولیک به احترام صعود بانوی ما به آسمان پانزده روز جشن می دارند و در نماز الهی برای این جشن می سرایند که بانوی ما در جسم و روح به آسمان برده شد. اعضای کلیساهای غیر کاتولیک خاورمیانه به هیچ عنوان شکایت یا اشاره ای به یعقوبی ها برای این موضوع نمی نمایند، در حالی که برای موضوعات دیگر آنها را مورد حمله قرار می دهند. آنها برعلیه کاتولیک ها شکایت کرده اند که اعیاد جدیدی با مراسم نماز الهی به وجود آورده اند، اما درباره عید صعود به آسمان و مراسم نماز آن، سکوت کرده اند.

مریم را اغلب «آسمان (بهشت) دوم» نامیده اند. در آسمان هیچ گناهی وجود نداشته و هیچ گناهکاری هرگز نمی تواند در بهشت باشد. «او در بطن خود آتش را حمل کرد، و در جسم خود صندوقه (عهد) را حمل نمود، و بر جان او روح سایه افکند (ساکن شد) و او کل بود و در کل آسمان. او گرانبها تر، رفیع تر و متعال تر از آسمان است - خداوند ما در آسمان مخفی باقی ماند، بدون فدیة برای نژاد بشر تا این که محلی برای سکونت او یافت شد... او درگیر (افراط در) اشتیاق نشد و به وسیله گناه Assunder (کسی که از خدا دور شده) پاره نبود. (نماز شب برای عید مریم باکره متبارک بعد از کریسمس) (ما ستایش می کنیم) تو را... که از پدر ولادت ازلی یافتی و در زمان از آسمان دوم، آن همیشه باکره، حافظ فیض، ذخیره ثروت های آسمانی، میوه تقدس آسمانی، سکونتگاه روح القدس....»

اگر مریم آسمان دوم بود و گرانبها تر، رفیع تر و متعال تر از آسمان (اولیه) که سکونتگاه خاص خداست، اگر او به گناه آلوده نشده بود، مسلماً او در معصومیت (بی عیب) باردار شده و به معصوم بودن برای همیشه ادامه می داد. این خصوصیات که درباره مریم، چشمه تقدس آسمانی، «سکونتگاه روح القدس» و غیره گفته شده به طرز آشکاری اشاره دارد به آموزه «بارداری بدون عیب مریم».

در نیایشی که توسط ماراپرم برای جشن لقاح بدون عیب نوشته شده می خوانیم:

تنها تو و مادر تو در

میان همه چیزها بسیار زیبا (هستید)، زیرا

ای خداوند، هیچ لکه ای و یا هیچ چرکی

در مادر تو نیست.

فصل ششم

شفاعت مؤثر مادر خدا

وقتی که ما درباره شفاعت مادر خدا به نفع خودمان می‌اندیشیم، اولین مطلبی که شاید به خاطرمان برسد سخنان رسول هستند:

«زیرا فقط یک خدا، و یک شفیع مابین خدا و انسان است، یعنی مسیح عیسی، که خود را به عنوان فدییه برای همه داد، شهادتی که در زمان مناسب روی داد.» (اول تیموتائوس ۲: ۵-۶)

بنابراین چگونه می‌تواند شفیع دیگری وجود داشته باشد به جز تنها شفیع، مسیح، منجی ما؟ اما در این جا تضادی وجود ندارد زیرا شفاعت مریم قدرت شفاعت مسیح را آشکار می‌سازد. شفاعت او تأثیر خود را از مادر بودنش برای مسیح می‌گیرد که شفیع ماست. تأثیر آن از طریق وساطت مسیح، منجی ماست.

«عملکرد مریم به عنوان مادر انسانها به هیچ وجه وساطت منحصر به فرد مسیح را تیره یا کمرنگ نمی‌سازد، بلکه نشان‌دهنده قدرت آن است. اما تأثیر سودبخش باکره متبارک بر روی انسانها از یک نیاز درونی سرچشمه نمی‌گیرد بلکه از اراده خدا، که از شایستگی‌های فراوان مسیح جریان می‌یابد. و به هیچ وجه مانع اتحاد بلافاصله ایماندار با مسیح نمی‌شود، بلکه برعکس آن را پرورش می‌دهد.»

(واتیکان دوم، نور ملل شماره ۶۰)

باز هم در شماره ۶۲ همان ساختار تعصب‌گریانه توضیح داده می‌شود که چگونه مریم مادر تمام انسانهاست که برای آنها مسیح، پسر او، خود را به عنوان فدییه داد.

«این مادر بودن مریم برحسب فیض بدون انقطاع ادامه دارد، از هنگام

اعلام رضایت وفادارانه او در بشارت، رضایتی که او بدون شک حتی در زیر صلیب هم حفظ نمود، تا به کمال رسیدن ابدی تمام منتخبین. او با برده شدن به آسمان این خدمت نجات‌دهنده را کنار نگذاشت بلکه شفاعت چندین جانبه او هم چنان ادامه دارد تا برای ما هدایای نجات ابدی را به همراه آورد. او با محبتی مادرانه از برادران پسر خود مواظبت می‌کند، که هنوز بر روی زمین به سفر پرمخاطره و سرشار از مشکلات خود ادامه می‌دهند تا به منزل متبارک خود برسند. بنابراین از باکره متبارک در کلیسا تحت عنوان حامی، یاور، بانوی نیکوکار و میانجی استغاثه می‌شود. این به هر حال این طور درک می‌شود که نه چیزی از وقار و سودمندی مسیح - تنها شفیع، کم می‌کند و نه چیزی به آن می‌افزاید.

با این بینشها از مریم به عنوان مادر کلیسا و شفاعت او برای ایمانداران اینک بررسی می‌کنیم که چگونه اینها در سنتهای نیایشی کلیسای سریانی حفظ شده است.

نگرش فرزندان ایمانداران به مادر خود

«ای باکره مقدس، مادری که به خدا ولادت دادی، از یکتا پسر مولودت تقاضا کن، باشد که او بر همگی ما ترحم فرماید.»
باکره، که قادر به حمل آن قدرت مخفی بود که خود زمین و آسمان را حمل می‌کند، اینک با نیایش‌های خود به خاطر گناهکاران، که او را با ایمان می‌خوانند، شفاعت می‌نماید هلولویا، باشد که نیایش‌های او با ما باشد.»

(دوشنبه، رامشا، قولو)

اعتماد کودکان به شفاعت مریم:

«مادر باکره خدا، یاد تو نیایش خیر است، پاسخ بده به تقاضای کسانی که دور یا نزدیک هستند. به کسی که در پریشانی است سلامتی عطا

شفاعت مریم را به دلیل مادر بودن الهی او طلب می‌کنیم:

«ای دختر داود، تو آزادی بزرگی داری
با آن پادشاه که تمام پادشاهان را برکنار می‌کند
ما به تو استغاثه می‌کنیم، ای مروارید بدون عیب،
تا با آن میوه‌ای که
از تو پدیدار گشت برای ما شفاعت کنی».

(چهارشنبه، رامشا، بوتو)

نیایش‌های مریم همیشه جواب داده می‌شوند:

به توسط نیایش‌های تو که همیشه شنیده می‌شوند
و به توسط فیض یکتا پسری که از
بطن تو پدیدار گشت.....»
به توسط نیایش‌های مادر تو، ما تقاضا می‌کنیم
ای نجات‌دهنده‌ی ما، که صلح و آرامش
تو در چهار گوشه‌ی زمین ساکن شود».

(ساپرو، قولو)

مریم، به‌عنوان مادر به کلیسا داده شده:

«ای خداوند همگان، مریم برای تو آسمان دوم بود،
و تو در او در قدوسیت ساکن شدی
و از او بر جهان پدیدار گشتی.
هنگامی که بر روی صلیب درد و رنج می‌کشیدی،
تو او را در اعتماد به شاگرد خود دادی،
توسط نیایش‌های مادر تو، از تو تمنا داریم
ای نجات‌دهنده‌ی ما، که صلح و آرامش خود
را در چهار گوشه‌ی جهان برقرار سازی».

(ساپرو، قولو)

کن. توسط نیایش تو و شفاعتت باشد که بر ما رحم کرده شود، هلولویا،
باشد که نیایش تو را یاری کند».

(بیدار مانی، مراقبت اول، قولو)

بوتو (سرود درخواست) از یعقوب قدیس اهل سروق برای تمام روزهای
هفته که شفاعت قدرتمندانه‌ی مریم را می‌ستایید و همیشه این‌گونه شروع
می‌شود:

«باشد که نیایش تو با ما باشد، ای متبارک،

باشد که نیایش تو همیشه با ما باشد

باشد که خداوند نیایش‌های تو را بشنود و با ما رحیم باشد».

و در نتیجه‌گیری می‌خوانیم:

توسط نیایش او که تو را نه ماه (در خود) حمل نمود، ای پسر خدا،
دور کن از ما تازیانه‌ی خشم را.

شفاعت مریم قلعه‌ی بلندی است:

«در تو ما هر روزه پناه می‌گیریم، ای مادر خدا، در نیایش تو

همانند قلعه‌ی بلند ما پناه می‌یابیم، نیایش نما و

از یکتا پسرت تمنا کن که صلح و آرامش خود را در

چهار گوشه‌ی جهان قرار دهد».

سه‌شنبه رامشا، قولو

مریم، حوای دوم با اولی مقایسه می‌شود:

«توسط تو شرارت اولین مادر ما

ریشه کن شد. توسط تو ما نجات را

به دست آورده‌ایم، باشد که نیایش تو ما را یاری کند».

(بیدار مانی، مراقبت اول، قولو)

و از او که میوهٔ حیات است بخواه
که بر ما و بر تمامی جهان رحمت فرماید.

(بیدلرمانی، استغاثه)

چون مریم مادر پسر خداست، شفاعت او بسیار مقتدرانه می باشد، زیرا که پسر او خدای قادر مطلق است. چون ما فرزندان او هستیم در مرتبت فیض، او برای ما قلبی مادرانه و نگران دارد. بنابراین با اعتماد فرزندی و با اطمینان می توانیم در تمام نیازهایمان به او نزدیک شویم و شفاعت او قلعهٔ محکمی برای ما خواهد بود.

نتیجه گیری

در نتیجه گیری به سایر سنت های نیایشی نیز که تائید کننده ایمان کلیسای سریانی در مادر بودن الهی مریم است اشاره می کنیم.
آنها شامل:

۱- کلیساهائی که به افتخار مریم باکرهٔ متبارک وقف شده اند.
۲- مراسم نیایشی در برقراری نیایش های خاص و روزه برای آمادگی جهت اعیاد باکرهٔ متبارک.

۳- اختصاص شبهه- نیایش های متداول در میان مسیحیان سریانی.
از همان قرون اولیهٔ مسیحیت، کلیساها و سایر مکان های نیایشی برای احترام به مریم باکرهٔ متبارک تحت عناوین مختلف اختصاص یافتند.
به طور مثال در سرزمین مقدس:

Sancta Maria ad Probatricam (کلیسای حضرت مریم نزدیک حوض بیت حسدا)

Sancta Maria in Monte Sion (کلیسای حضرت مریم در کوه صهیون)

Sancta Maria in Valle, Josephat (کلیسای حضرت مریم در درهٔ ژوزفات)

(انتشارات فرانسیسکن، اورشلیم، ۱۹۸۲)

عید ستایش مادر خدا:

«در تمام زمان ها تو پناهگاه رفیع ما هستی

و حامی مستحکم ما،

تو که پر از زیبایی هستی.

به توسط قدرت نیایش های تو ای مریم،

بر همهٔ کسانی که روز یادآوری تو را گرامی می دارند رحمت کرده شود.

مادر خدا، در روز برگزاری جشن تو،

درخواست های خود را برای همهٔ کسانی که تو را محترم می دارند

به خدا تقدیم کن،

به خداوند نیایش کن که ما در صلح و آرامش باشیم،

تا بتوانیم عید تو را با شادمانی برگزار نمائیم.

(پاسخ، رامشا)

جهانی بودن شفاعت مریم:

در یاد تو، ای باکرهٔ مقدس، ای مادر خدا،

ما نیایش ها و تقاضاهای خود را با بخور به حضورت تقدیم می داریم

به یکتا پسری که از تو مولود گشت.

باشد که کلیسا با تمام افرادش حفظ شود.

باشد که شبانان و رهبران او با احترام و قدوسیت خدمت کنند

باشد که رحمت و شفقت او

تا انتهای جهان نیز احساس شود

و آنها نیز ستایش و شکرگزاری خود را تا ابد تقدیم دارند».

(نیایش برای تقدیم بخور)

مریم مزرعه ای که منجی رابه بار آورد:

ای مزرعهٔ متبارک، برای ما شفاعت کن

همین رویه نیز در مناطق دیگری که کلیسای سریانی شکوفا بود پیروی می شد. تعداد زیادی از کلیساهای مدرن و باستانی در مملکت ما نیز به احترام و به پشتیبانی مریم تخصیص یافته اند.

نیایش های مخصوص و روزه نیز در آمادگی برای برگزاری اعیاد مریم اجرا می شوند، به طور مثال:

جشن ولادت بانوی ما

عید صعود مریم (Sunaya)

به علاوه، رسم باستانی بیدارمانی شبانه، روزه و پرهیز در روزهای چهارشنبه، روزی که به مریم اختصاص یافته است، نشان دهنده ایمان اصیل کلیسای سریانی به مریم، مادر خداست.

